

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De causa possessionis & proprietatis. Consilium LXXXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

nondum, visis actis & aditatis ejusdem cause, ex eo, quod ante annos aliquot pro parte dicti Capituli regentis, de jure responderim super proprietate ejusdem dimidia parte decimarum; id nunc visis & exculsis his, quæ ex actis, & dictæ cause pol-
fessoria ad me transmissa sunt, propius & citius deprehendi. * Et cum causa polfessoris cum causa proprietatis nihil commune peritumque habeat, & ab invicem separatae sint, l. 1. §. huius autem *Vitepollis*, l. *Naturaliter* §. *nihil commune* De acqui-
poffess. idcirco bene videtur, et nota prævencionis, ac periculo infamiae, l. *at letas* §. *penult. de us qui non in-
iniamia*, l. *Si in de prevaric.* in causa polfessoria patri-
cinio & confilio adesse possit Advocatus adver-
sus eum, cui prius patrocinium fuit in causa petitoria
petitoria super proprietate ejusdem rei, ut etiam
in causa polfessoria testimonium dicere potest in q̃
iudex esse adversus eum, cui prius in petitoria Ad-
vocatus fuit, c. *fin. c. de B. de seculis*. l. b. 62. ult.
De poffess. & de acq. polf. tit. aut. pro parte dic-
ti Capituli num. quinquaginta sex, interrogatus fuimus,
sic tamen invento causam utriusque tra-
ctatam, ut quæ ratione causa polfessoria a que-
stione proprietatis omnino separata sit, ut no-
stram consultationem polfessorie instituta sine admix-
tione proprietatis adjuvari polfessionem videamus, utrius-
que in iurum injecta proprietatis questionem exhi-
bitis, etiam his, quæ solam proprietatis causam
contingunt, id quæ non tam Advocatum, qui
utriusque cause interverit, studij & voluntate,
quam juris necessitate. * Quamvis enim iurum
corporalem polfessionem & polfessionem live polfifi-
catio live divisiō sit ad victoriam causam in iudicio
deduci & agitari possit, separato omnino, & ob-
jecto vel suspensio præteritis articulo, c. *Pa. et
de decan. poff.* & præcipue in his tamen, quæ incor-
porabilia sunt, quæ quæ rebus sacris seu spiritibus
afficiuntur, ut sunt causæ beneficiorum, decima-
rum, & similes, in eisdem polfessoria causam pro-
prietatis continetur, l. 2. §. *quædam de interdict.* quæ
illam polfessionem gloriæ sit ratione tituli necesse
non deduci potest, *gl. in Clem. 1. in fine. de caus. poff.*
& proprietatis. *Steph. au. de poff.* §. *Item de viam*
dabit illud etiam & Generosus Dominus Comes, &
æquomodo foret, quod hæc in causa exp. & ratione
eius satisfacere non poterat juris & honestatis
ratio, potissimum quia sic etiam constituta & col-
locata sit in puncto iniqui palii, ut plus sit di-
spensationis, quam spei de obtinenda victoria, quod
facile & sine periculo prævencionis demonstra-
re possim, si necellum foret, & non arbitraret suf-
ficere posse licet obiter suam illustrem Graciam præ-
monuisse.

De causa possessionis & proprietatis.

SUMMARIVM.

Interdictum possessorium retinendæ.

1. Possessionem qui non habet de turbatore vel spolio con-
queri non debet
2. Possessionem antiquiorem qui habet vincit in interdi-
cto, uti possidetis.
3. Haeres adendo omnium rerum hereditariarum domi-
nium requiritur.

4. Tuor possessionem rerum popularium non habet.
5. Possessio morte possidentis extinguitur.
6. Populares eius morte periculo tota exstinguit.
7. Tutela rationes quando exigitur p. finit.
8. Vacantem possessionem qui occupat vim non admittit.
9. Ex interdicto possessore obtinere debet qui in paritate possessionis et alium habet.
10. Hæres si prius an per fiduciam suarum imperari possessionem in possessionem mittatur.
11. Trebellianicam cum legitima detrahitur s. l. m.
12. Fidei iussu s. l. m. si iussu propria auctoritate occupantur s. l. m. si iussu cadit.
13. Missio in bona auctore iudice fieri debet.
14. Facultas propria auctoritate occupandi quid operetur.
15. Possessio nemini auferri debet sine causa cognita.
16. In possessione manentibus qui de preceps possidet.
17. Concessio: in quæ pro nullis habetur.

CONSILIVM LXXXII.

CONTRÖVERSIA M. patitur Domina Ermgardis Bommelsberch, seu ex illis capi & D. Gossinus Raefvelt ejus maritus, ratione possessionis Domini ac Castri de Raefvelt, quam ex morte Joannis sui filij impuberis apprehendit: controversiam, inquam, patitur ab illustri D. Episcopo Monasterij, tamquam Principe superiori, & implorantibus ejus auxilium alijs dicti Joannis impuberis mortui patris cognatis & tutoribus: inde queritur, ane loco fit illa possessio, ut in eadem manentem & defendi potius debeat dicta Domina, quam ab ea ultro desisteret, aut aliqui illius sequentrationem vel quodvis aliud interdictum pati? Totius controversiæ causam ac molestiam occasionem præbet, quod Domina Ermgardis cum dicto suo marito statim post mortem Joannis sui filij in patris propria autoritate possessionem dicti castri de Raefvelt occupaverit, non requisiti juce seu supericre, aut tutores dicti pupilli, nec rursus per eosdem tutores rationibus admissitæ tutela. Et sanè non videmus, cur non debeat dicta Ermgardis adversus quosvisque in hoc judicio possessores retinendæ obtinere, & à spolio exsultari: cum de possessione ejusdem contet, quam à nemine vi, clam, vel precario possedit. Nam si respiciamus personas hic obtrubantes, & Principis auxilium officiumque implorantes, nemo omnium est, qui tempore, quo Ermgardis possessionem dicti castri occupavit, in aliqua possessione ejusdem castri naturali vel civili fuerit: * sic ut respectu eorum neque de possessione, neque de vi vel spolio queri possit, l. 1. §. de jectur. de vi & vi armata. & cum qui antioquem possessionem habet in interdicto vi possidetis vincere debeat, quia jussor præsumitur, Bart. in l. Si duo vi possidet, Felm. & Poth. de iur. inc. Licet causam de probat. Quod autem hic obtrubatores nullam possessionem habuerint, hæc ratio ne deducitur. Nam quantum ad proximos pupilli paternos cognatos attinet, contra eos nunquam corporaliter per se aut procuratorem suum ingressos fuisse dictum castrum de Raefvelt à morte pupilli; nec potuisse per soiam illius mortem in eos transferri possessionem, etiamsi defuncto pupillo proximi

3 proximi fuissent: † haeres enim sive ex testamento, sive ab intestato adeundo hereditatem, omnium rerum hereditarium dominium acquirere censetur, sed non perinde possessionem, nisi naturaliter comprehensa fuerit, l. Cum haeres de acquir. poss. usque adeo ut ne in suis quidem hereditibus possessio sine comprehensione acquiratur, etiam si dominij continuatio fiat, l. in suis & ibi Doct. De lib. & posthumi. Quod ad tutores attinet perinde quoque constat, illos possessionem nullam tunc habuisse. * Nam vivente pupillo etsi rerum pupillarium administrationem habeant tutores, eandem tamen possessionem nullam habebimus author est Bartolus, in l. 1. in princ. nu. 20. De tutel. & ration. distrah. ne detentionem quidem eos suo nomine habere, sed quidquid habent, pupilli nomine habent. † Quemadmodum ergo morte pupilli possessio quoque pupilli extinguatur, quia mors omnia finit, & morte pupilli tutela ipsa statim finitur, l. Nisi finis d. tit. ita quoque omnia finiuntur & haberi desinunt, quae in consequentiam tutelae ad tutorem administrationem pertinere videbantur; * ideoque etiam post mortem pupilli res, quae pupilli fuerant, periculo tutoris esse desinunt, l. Cum post mortem de administr. tut. Atque ita terminus mortis pupilli, ut tutelam adimat, ita quoque quae in administratione tutelae sunt. Nec quidquam facit quod rationes nondum tunc fuerint redditae: nam rationum redditus ex ante gesto dependet, & futura non respicit; absurdumque foret in eo constituitur tutelae seu administrationis prorogationem aut continuationem, quod nisi termina à administratione constitui nequit, arg. si nem is iustit. de obligat. ex quasi contract. * non enim possunt exigi rationes nisi finita tutela, d. l. Nisi finis. Unde etiam fit, ut si tutor finita tutelam administrationem continuet, tutelae iudicio non contineantur postea administrata, l. Si tutor post pubertatem eod. tit. De quo minus hic dubitandum; quia ipsi tutores in corporali dicti Caltri possessione numquam fuerunt, aut per se custodiam illius exercuerunt sed per alios pupilli nomine. Atque ita cum horum omnium adversariorum respectu nulla sit possessionis (quam non habuerunt) turbatio, inquietatio, aut expulsio, nihil quoque esse potest, cur in eorum comparatione, dicti conjuges possessione excedere suberi debeant. Conditio sane possessionis quam habent dicti conjuges extra omnem reprehensionem est; etiam si ad iustitiam causa petitoriae nullus habeatur respectus: nam tempore quo dicti Caltri possessionem ingressi fuerunt, vacavit; hoc est possessorem nullum habuit, praeterquam illos, qui custodiam causam nomine pupilli ibidem erant, tam autem diximus mortem pupilli extinctam fuisse pupilli possessionem: jacentis enim hereditas quamdiu adita non est vacare dicitur, l. 1. De success. editio & l. 1. §. 1. De re. divi.

8. At vero vacantem possessionem qui occupat, neque vim, neque spoliolum ullum committit, etiam si ab aliquo velut custode detineatur, gl. in verb. per ignorantiam & ibi Bald. in l. fin. C. Unde vi. Ita ut neque interdicto Unde vi, neque ex regula spoliati ante omnia restituendum esse, c. fin. De ord. cogniti. l. Si quis ad se suum C. Ad. leg. Jul. de republ. iur. 2019

10 tota tit. decret. De restit. spoliati. 7. quicquam adversus dictos conjuges statui possit, Angel. in l. fin. C. De editio Divi Adriani toll. Et hoc est, quod ait Baldus in l. In praesentia de probat. & nominatum in occupata hereditate Philippus Decius, in d. l. fin. De editio D. Adriani toll. nu. 5. beatos esse, qui sic praevenerunt, ideoque etiam defendendos; praesertim accedente titulo, & tituli iustitia, & defectu juris adversariorum, In hoc in d. Cum Ecclesia satrina De causa poss. & propr. Quod ipsum in casu subiecto notorie & apparenter constat ex eo, quod popillus mortuus sit, ejusque mater in successione intestata proximum gradum tunc obvenit, & nemo eam obtinere ignorare poterit: † Nam eo casu etiam in paritate probationum in interdicto possessorio obtinere debet is qui titulum habet, Bartol. & Alex. in d. l. si duo sit poss. lason. in l. 1. §. potest. De acq. heredit. Neque hic aliquid praedicti adversus ex alio legato titulo adversariorum: quia tutores nullum praetexte possunt ex capite tutelae, ut diximus, facere nec cognati paterni, qui ut gradu in consanguinitate, ita quoque jure & titulo in successione sunt remotiores, l. Arunculo. C. communis. De success. * Qui quidem cognati si titulum substitutionis vel fideicommissi praetexte velint, perinde probabili ac colorato titulo desistunt, eo quod uterque controversus sit, neque probetur aut superficialiter ostendatur per testamentum, non vi tatum, non cancellatum aut aliquam sui parte non suspectum, d. l. fin. C. De editio D. Adriani toll. & fideicommissum sufficiens non sit titulus qui impediat heredis additionem aut immissionem in bona hereditaria, Bart. in d. l. fin. & in l. Filiam fratribus ad S. C. Trebell. vbi. Decius cons. 218. in casu ad me nu. 2. imò ad sui validitatem, vel voluntariam vel coactam heredis additionem (ex qua causatur possessionis apprehensio) requirit, l. Ea quam & ibi DD. C. De fideicom. Quod quidem in hac re animadversione dignum est, tam in petitorio, quam possessorio; si forte adversarij ex pacto antenuptiali jus fideicommissi constituit volent; (cujus tamen probabilitas non est major quam pupillaris substitutionis) * quippe eo casu matri proximè heredi ex capite pupilli competere jus detrahendi non tantum quartam Trebellianicam, verum etiam legitimam; ut communior habet opinio, canonist. in c. Rasmus de testamentis: occasione cujus detractionis & additione & rerum hereditarium occupatione omnino opus est, * nam si fideicommissarius propria auctoritate fideicommissum occupet, cadit jure suo, l. 1. & ibi DD. C. Quorum legat. gl. in l. Paulus 1. ad S. C. Trebell.

Neque hujus possessionis conditionem deteriore facit illud, quod dicti conjuges propria auctoritate illam apprehenderint: † quia licet bonorum possessio praeterea magistratus interventum postulet, §. fin. In iust. de bon. poss. l. fin. C. Qui admittit ad bonor. poss. poss. additio tamen hereditatis illam nullam ratione postulat. † Operatur enim titulus proximitatis, ut propria auctoritate possessio rerum hereditarium vacans sine vitio vel violentiae vel elandestinitatis occupari possit, Decius in d. l. fin. nu. 4. & ibi alij C. De editio D. Adriani toll. & cons. 191. In causam. g. Bald. in d. c. In praesentia. De probat. quamdiu ab alio legitime iusto titulo pro

pro herede aut possessore occupata non est; quo solo casu autoritate superioris opus est, *phil. De-ius conf. 400. viso elegam.* Quæ quidem causa facultatis occupandæ possessionis propriâ autoritate facit, ut ingrediens possessionem non teneatur possessionem restituere ante discussam causam proprietatis, *Cepol. conf. 60. Omissa facti*; neque hoc casu etiam adhibita vis in refringendis fortè ostijs aut tabulis ad amissionem juris aut domini quicquam facit; ut evenit quoque in eo, qui rem commodatam vel depositam violenter auferit, *gloss. in l. si quis in tantam in verb. eandem rerum. C. vnde vi.* Ut ergo rem contrahamus, quia longiore discussione non indiget, & ab alijs Doctoribus pro parte dictorum conjugum consultis, exactè satis tractata est, eò tandem recidit, ut neque in reprehensionem vocari debet, neque revocari hæc dictorum conjugum possessionis apprehensio; etiam si de eorum jure obscurius liqueret.

Porro cum nulla iniustitia possessionis argui possit, & ex sola tituli (quem dicti conjuges proponunt allegatione adversariorum jus reddatur controversissimum, vtrò sese satis offert resolutio postremæ questionis, de iniustitia præcepti Reverendissimi Monasteriensis: i possessionem enim etiam ex colorato tantum titulo acquisita, nemini auferri debet sine causæ cognitione; & ne quidem prædoni, *c. in literis. in fin. De restitut. spoliat. c. Licet Episcopus ne præben. lib. 6.* Cum ergo prohibito uno, prohibita censeantur omnia, per quæ ad prohibitum perveniretur, *l. Apud antiquos C. De furtis*; consequens est, ut non possit Reverendissimus vel mandare præfati restitutionem possessionis hujus Castri, vel ea imperare, quæ ad necessitatem restitutionis possidentem impellerent, ut est commensus, accessus vel egressus prohibitio. Spectant etenim hujusmodi præcepta ad rei sequestrationem; à quâ, alterâ parte possidente & invitâ, incipiendum non est, *l. Unica c. De prohibito sequest. quia altero possidente, tantum periculum non est, ne ad arma proveniant, l. Acquisitum D. de usufructu*, propter possessionem, cum is possessionem suam tueri possit: & si illius metus esset, non foret magnopere curandus; quia non potest superior jure interdicare possidenti, ne armis suam possessionem tueatur, *Franc. Curtius senior conf. 60. Super eo sub fin. per l. si servus C. Quod cum eo &c.* Ideoque etiam Paris de Puteo, in tractat. Synd. in V. negligentia vers. Officialis respondens, tradit, quod si partes armis contendere incipiant de possessione, vel minentur, non imperandam esse statim desistentiam vel sequestrem, sed cognitionem summariam esse adhibendam, uter possideat, eoque cognitio præceptum esse faciendum non possidenti, ne ingrediatur ante cognitam causam principalem. i Et est hoc generale, ut cum constat quis possideat de presenti, ille manuteneatur in possessione; inhibitione alteri parti factâ, ne iterum accedat, *Canonista in d. c. Licet causam. De prebat.* Itaque hoc præceptum præfati Reverendissimi, quia nudum est, & iustitiæ non consentaneum, prorsus nullum est & effectu juris caret, *tit. C. Si contrarius vel utilis. public.* ac proinde etiam sine verecundi per dictum Reverendissimum Dominum retractandum; præsertim quia

Consil. Wamef. Tom. I.

ad importunam adversariorum sollicitationem impetratum sit: sit enim plerumque ut in nonnullis causis etiam Imperator ipse inverecundâ petitionum inhiatione constringatur concedere, quæ concedenda non sunt; sed tamen hujusmodi concessiones mandat lex pro nullis haberi, ne rescripto Principis adversus formam legis aliquid introducatur, *l. i. C. De petri. bon. sub. lib. 10.* Quod exemplum hac in re Reverendissimus Monasteriensis tamquam iustitiæ & pacis cultor imitari non dedignabitur in hac causâ; in qua sine opere fiore aut ingeniosiore investigatione apparentissimum justam proprietatis, quàm possessionis apud dictos conjuges residere statim deprehenditur: sic ut nulla hic sit causâ cur superior sese extrajudicialiter interponere debeat, & relicta ordinariâ cognitione, ad ea remedia præcipitanti confugere, quorum nisi in rebus desperatis, & ubi dissipationis periculum imminet, nullus debet esse usus, *Bald. in d. l. fin. nu. 3. C. De editio D. Adriani tollen.*

De restitut. Spoliator.

SUMMARIVM.

Interdictum Vnde vi seu recuperandæ.

1. Possessor bonorum an sit testamenti executor.
2. Remedium possessorum an habeat testamenti executor.
3. Posseio rei feudalis sine relevio acquiri potest.
4. Possessor naturalis habet remedium redintegrandæ.
5. Domini exceptio non admittitur adversus spoliatorum.

CONSILIUM LXXXIII.

VISIIS actis causæ redintegrationis institutæ in Amplissimo Concilio Brabantie, inter Dominum & Magistrum Engelbertum Wamefium, eique adjunctum Domicellum Adamum Broyn tamquam maritum Domicellæ Margaretæ Roben suæ uxoris, Impetrantes; ac Domicellam Gertrudem van Leroede Opponentem, præsuppositâ probatione eorum, super quibus testes & testimonia recepta sunt, existimamus Impetrantes redintegrationem petitam obtinere debere. Nam cum præfatus Dominus Engelbertus in testamento seu ultima voluntate Domini Theodorici de Leroede deputatus executor, assumpto onere executionis, ingressus sit domum seu castrum & villam de Merlenhoeven, in dicto testamento præfate Domicellæ Margaretæ uxori dicti Domicelli Adami relictam, omniaque mobilia in ea inventa, unâ cum pecudiibus ibidem repertis descripserit, & in inventarium redigi fecerit, & imposito seu relicto ibidem inquilino, traditis illi clavibus, custodiam tam domus, quàm in ea repertorum mandaverit, ad effectum executioni mandandi dictam ultimam voluntatem, ac dictæ Domicellæ Margaretæ, illam seu eius vacuum possessionem secundum dictam voluntatem tradendi: consequens est eandem domum cum suis pertinentijs fuisse in manu dicti Domini Engelberti Executoris; ita ut sequens dicti inquilini per præfatum Domicellam Gertrudem exturbatio, non possit pro spolio & ejectione accipi: quod idcirco in primis & ante omnia

N

tollen-